1965 ఎస్ సి ఆర్ (1) 211

స్టేట్ ఆఫ్ బాంబే (మహారాష్ట్ర)

వర్సెస్

శివబాలక్ గౌరీశంకర్ దూబే & ఇతరులు

(గజేంద్రగడ్కర్, పి.బి.(సి.జె.) షా, జె.సి.అయ్యంగార్, ఎస్.రాజగోపాల)

అధికార ప్రతినిధి వర్గం-అధికార వినియోగానికి అవసరమైన డ్యూటీల డెలిగేషన్-బాంబే కౌలు, వ్యవసాయ చట్టాల చట్టం, 1948 (1948 బోమ్ 67), 65,83.

తాము యజమానులుగా ఉన్న వ్యవసాయ భూములు బీడు భూములుగా మిగిలిపోయాయన్న విషయాన్ని ప్రతివాదుల దృష్టికి తీసుకురావాలని, తదుపరి వ్యవసాయ సీజన్ లో వాటిని సాగులోకి తీసుకురావడానికి చర్యలు తీసుకోకపోతే బొంబాయి కౌలు, వ్యవసాయ చట్టాల చట్టంలోని సెక్షన్ 65 కింద ఆ భూముల నిర్వాహణను తిరిగి ప్రారంభిస్తామని పిటిషనర్-స్టేట్ వారికి తెలియజేయాలని నోటీసు జారీ చేసింది. అనంతరం డిప్యూటీ కలెక్టర్ ఆదేశాల మేరకు విచారణ జరిపి 65వ సెక్షన్ కింద ఆ భూములను తిరిగి ప్రభుత్వమే పునరుద్ధరించాలని ఆదేశాలు జారీ చేసినట్లు తెలుస్తోంది. డిప్యూటీ కలెక్టర్ ఉత్తర్వులను మార్చే ప్రయత్నాల్లో విఫలం కావడంతో డిప్యూటీ కలెక్టర్ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు చట్టవిరుద్ధమని, చెల్లవని, తమకు చెందిన భూములను తమకు ఇవ్వాలేమని డిక్లరేషన్ కోసం ప్రతివాదులు దావా వేశారు. 'మెసూట్ ను తొలగించారు. ప్రతివాదులు హైకోర్టుకు అప్పీలు చేయగా, సెక్షన్ 65(ఎల్)ను 83వ అధికరణతో న్యాయబద్ధంగా, సహేతుకంగా నిర్మిస్తే పిటిషనర్ తన అధికారాలను అప్పగించవచ్చని, అయితే సదరు అధికార దుర్వినియోగానికి తన కర్తవ్యాన్ని అప్పగించలేరని, ట్రయల్ కోర్టు ఇచ్చిన డిక్రీని తిప్పికొట్టారని పేర్కొంది. స్పెషల్ లీవ్ ద్వారా అప్పీలుపై:

సెక్షన్ 83 ప్రకారం అది పేర్కొన్న అధికారాలను మాత్రమే కాకుండా, అధికారాల ఉనికికి, వాటితో ముడిపడి ఉన్న విధులు లేదా విధులను కూడా డెలిగేషన్ కు అప్పగిస్తుంది [216 ఎ-బి]

ఎడ్వర్డ్ లిసో ముంగోని వి. అటార్నీ జనరల్ ఆఫ్ నార్తర్న్ రోడేషియా, [1960] 2 డబ్ల్యు.ఎల్.ఆర్.

సెక్షన్ 65(ఎల్) ప్రకారం డిప్యూటీ కలెక్టర్ మినీ స్వయంగా వ్యవసాయ పొలాలకు వెళ్లి అవి బీడుగా ఉన్నాయా లేదా అని అక్కడికక్కడే విచారించాల్సిన అవసరం లేదు. కావాలనుకుంటే తానే స్వయంగా సాక్ష్యాధారాలు నమోదు చేసుకోవచ్చు, లేదా సాక్ష్యాధారాల రికార్డింగ్, సంఘటనా స్థలంలో వాస్తవ తనిఖీని ఎవరైనా కిందిస్థాయి అధికారికి వదిలేయవచ్చు . అలాంటి స్థానికుల నివేదికను, అందులో సేకరించిన సాక్ష్యాల రికార్డులను డిప్యూటీ కలెక్టర్ కు పంపి, ఆయనే స్వయంగా విచారణ జరుపుతారు. ఈ విధానంలో ఎలాంటి డెలిగేషన్ ప్రమేయం ఉండదు. [217 హ్చ 218 B; 217 జి – హ్చ].

అల్లింగ్ హామ్ వి. వ్యవసాయ మరియు మత్స్య శాఖ మంత్రి, [1948]1 ఎ.బి. ఇ.ఆర్. 780, విశిష్టుడు.

నాథూభాయ్ గండాభాయ్ దేశాయ్ వి. స్టేట్ ఆఫ్ బాంబే & ఓర్స్. ఐ.ఎల్.ఆర్.[1955] బోమ్. 407 అని పేర్కొన్నారు.

సివిల్ అప్పీలేట్ పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నెంబరు 269 ఆఫ్ 1962.

1959 అక్టోబర్ 5న బాంబే హైకోర్టు 1955 మొదటి అపీయల్ నెంబరు 712లో తీర్పు వెలువరించింది.

పిటిషనర్ తరఫున *ఎస్.జి.పట్వర్ధన్, బి.ఆర్.జి.కె.ఆచార్* వాదనలు వినిపించారు.

జి.ఎస్.పాఠక్, నౌనిత్ లాల్, ప్రతివాదుల కోసం వాదనలు వినిపించారు.

తీర్పు వెలువరించింది *గజేంద్రగడ్కర్ సి.జె.*

బాంబే కౌలు, వ్యవసాయ భూముల చట్టం, 1948 (నం. 67 ఆఫ్ 1948) (ఇకపై చట్టం అని పిలుస్తారు) లోని సెక్షన్ 65లో పొందుపరిచిన అంశాల పరిధి, ప్రభావం ఏమిటి, ఈ అప్పీలులో మన నిర్ణయానికి తలెత్తే సంక్షిప్త ప్రశ్న ఇది. మహారాష్ట్రలోని పాల్ఘర్ తాలూకా దియోఖోప్లోని కొన్ని

వ్యవసాయ భూములకు ఈ నలుగురు యజమానులు. 1948-49 నుంచి తమకు యజమానులుగా ఉన్న వ్యవసాయ భూములు బీడుగా ఉన్న విషయాన్ని పిటిషనర్లు 1951 జూన్ 23న స్టేట్ ఆఫ్ బాంబే (ప్రస్తుతం మహారాష్ట్ర) ద్వారా ఒక నోటీసు జారీ చేశారు. ప్రతివాదులు వాటిని వ్యవసాయ సీజన్ లో సాగులోకి తీసుకురావడానికి చర్యలు తీసుకోకపోతే చట్టంలోని సెక్షన్ 65 కింద ఆ భూముల నిర్వహణను తిరిగి ప్రారంభిస్తామని పిటిషనర్లకు తెలియజేశారు. సదరు భూములను సాగులోకి తీసుకురావాలనుకుంటే గడువు అందిన తేదీ నుంచి 15 రోజుల్లోగా తమ ఉద్దేశాలను తెలియజేయాలని ప్రతివాదులకు సూచించారు. ఆ తర్వాత డిప్యూటీ కలెక్టర్ ఆదేశాల మేరకు విచారణ జరిపి 1951 డిసెంబర్ 30న జీవో 650 కింద భూములను తిరిగి సాగుకు ఇవ్వాలని ఉత్తర్వులు జారీ చేసినట్లు తెలుస్తోంది. అనంతరం ప్రతివాదులు డిప్యూటీ కలెక్టర్కు వినతిపత్రాలు సమర్పించగా, గతంలో ఇచ్చిన నోటీసుకు అనుగుణంగా ఆ భూములను సాగు చేసేందుకు యజమానులు చర్యలు తీసుకున్నారని, దీంతో సుమారు 8 ఎకరాల 30 గుంటల భూమిని విడుదల చేశారు. ఇతర భూములకు సంబంధించి డిప్యూటీ కలెక్టర్ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులపై ఎలాంటి ప్రభావం పడలేదు. ఆ తర్వాత ప్రతివాది నెం.1 1952 మార్చి 24న కలెక్టర్ ను కలిసి వినతిపత్రం అందజేశారు. అయితే ఈ దరఖాస్తు తిరస్కరణకు గురైంది. అప్పుడు ప్రతివాదులు రెవెన్యూ విభాగాన్ని ఆశ్రయించారు, కానీ ఆ ప్రయత్నం కూడా విఫలమైంది. అందుకే 1951 డిసెంబర్ 30న డిప్యూటీ కలెక్టర్ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు చట్టవిరుద్ధమని, చెల్లవని, తమకు చెందిన భూములను తాము స్వాధీనం చేసుకోలేమని డిక్లరేషన్ ఇవ్వాలని కోరుతూ 1953 డిసెంబర్ 23న వారు దావా వేశారు. వారు ఈ విధంగా పేర్కొన్న డిక్లరేషన్ ఫలితంగా, ప్రతివాదులు అప్పీలుదారుకు వ్యతిరేకంగా డిక్రీ ఫోర్స్పెజేషన్ మరియు మెస్నే లాభాలను కోరారు.

పిటిషనర్ ప్రతివాదుల వాదనను తోసిపుచ్చారు. చట్టంలోని సెక్షన్ 63(ఐ), సెక్షన్ 85 ప్రకారం ఈ దావాను నిషేధించాలని కోరింది .

ప్రతివాదులు చేసిన ఆరోపణల్లో నిజానిజాలను పిటిషనర్ సవాలు చేశారు. అవసరమైన విచారణ సక్రమంగా జరిగిందని, చట్టంలోని సంబంధిత నిబంధనలకు అనుగుణంగానే ఉత్తర్వులు

జారీ అయ్యాయని పిటిషనర్ పేర్కొన్నారు. డిప్యూటి కలెక్టర్ ఇచ్చిన తీర్పులోని ఔచిత్యాన్ని, సహేతుకతను పరిగణనలోకి తీసుకునే అధికారం సివిల్ కోర్టుకు లేదని పిటిషనర్ పేర్కొన్నారు.

ఈ వాదనలపై తగిన అంశాలను రూపొందించిన విచారణ న్యాయమూర్తి ప్రధానంగా పిటిషనర్ లేవనెత్తిన వాదనలను సమర్థించారు. చట్టంలోని 65(1), 85 సెక్షన్ల ద్వారా ప్రస్తుత దావాను నిషేధించారని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. డిప్యూటీ కలెక్టర్ చేసిన ప్రకటన చెల్లదని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. చట్టంలోని 65, 66 సెక్షన్లలో ఉన్న చట్టబద్ధమైన నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా ప్రతివాదులు లేవనెత్తిన పిటిషన్ను ఆయన తోసిపుచ్చారు, ఎందుకంటే ఈ సెక్షన్లు రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 19, 31 నిబంధనలను ఉల్లంఘించలేదని ఆయన భావించారు. తీర్పు వెలువరించడానికి ముందు చేసిన విచారణ యొక్క ఔచిత్యం లేదా సహేతుకతపై ప్రతివాదులు చేసిన ఫిర్యాదు న్యాయబద్ధం కాదని కూడా అనుభవజ్ఞులైన న్యాయమూర్తులు కనుగొన్నారు. ఫలితంగా ప్రతిస్పందకుడి దావాను తోసిపుచ్చారు.

అనంతరం ప్రతివాదులు అప్పీలు ద్వారా ఈ అంశాన్ని హైకోర్టుకు తీసుకెళ్లగా, వారి తరఫున హైకోర్టులో మూడు వాదనలు వినిపించారు. డిక్లరేషన్ ఇచ్చిన భూములు చట్టం నిర్వచించిన భూములు కావని, అందువల్ల చట్టంలోని నిబంధనలు వర్తించవని మొదట వాదించారు. చట్టంలోని సెక్షన్ 65 ప్రకారం ప్రభుత్వం తన అధికారాలను ఉపయోగించడానికి ముందు, వాటి నిర్వహణ చేపట్టడానికి ముందు రెండు సంవత్సరాల పాటు ఆ భూములు సాగుకు నోచుకోలేదని సంతృప్తి చెందవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. ఈ షరతు సంతృప్తి చెందలేదు. ఎందుకంటే, రాష్ట్రప్రభుత్వం తన కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తించే కిందిస్థాయి అధికారులకు అప్పగించడం, లేదా ప్రకటన చేసే అధికారం చట్టరీత్యా సమర్థనీయం కాదు. డిక్లరేషన్ ఇవ్వడానికి సమర్థుడైన అథారిటీనే సంతృప్తి చెందాల్సి ఉంటుంది కాబట్టి, ఆ విషయంలో ఆయన తన విధులు, విధుల్లో ఏ భాగాన్ని అప్పగించలేరని, ఆ అధికారి స్వయంగా విచారణ జరపాల్సి ఉంటుందని వాదించారు.

వీటిలో రెండో వాదనను హైకోర్టు సమర్థించింది. సెక్షన్ 65(1)ను 83వ అధికరణతో సహా నిష్పాక్షికంగా, సహేతుకంగా పునర్నిర్మించిన తర్వాత పిటిషనర్ తన అధికారాలను 65(1) ద్వారా

నిర్దేశించిన అధికారాలను అప్పగించవచ్చునని, అయితే అధికార దుర్వినియోగానికి తన కర్తవ్యాన్ని అప్పగించలేరని పేర్కొంది. అందుకే ట్రయల్ కోర్టు ఇచ్చిన డిక్రీని ఈ ప్రాతిపదికన తిప్పికొట్టి, ఆ దావా 'విధించారు.

ఈ నిర్ణయానికి అనుగుణంగా, ప్రతివాదులు పేర్కొన్న విధంగా స్వాధీన డెలివరీ మరియు మెస్నే లాభాల చెల్లింపుకు సంబంధించి తగిన ఉత్తర్వులు జారీ చేయబడ్డాయి. ఈ ఆజ్ఞకు విరుద్ధంగా పిటిషనర్ ప్రత్యేక సెలవుపై ఈ కోర్టుకు వచ్చారు. పట్వర్ధన్ తన తరఫున లేవనెత్తిన ఒకే ఒక అంశం ఏమిటంటే, సెక్షన్ 65(1)లో ఉన్న నిబంధనల పరిధి, ప్రభావానికి సంబంధించి హైకోర్టు తీసుకున్న అభిప్రాయం 83వ అధికరణలో పొందుపరచబడింది.

సెక్షన్ 65(ఎల్) ఇలా ఉంది.

"వరుసగా ఏవైనా రెండు సంవత్సరాలుగా ఏదైనా భూమి సాగుకు నోచుకోలేదని లేదా ఆ భూమిని పూర్తిగా, సమర్థవంతంగా వ్యవసాయ అవసరాలకు ఉపయోగించుకోలేదని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అనిపిస్తే, యజమాని డిఫాల్ట్ లేదా అతని నియంత్రణకు మించిన మరేదైనా కారణం వల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, తనకు తోచిన విధంగా విచారణ జరిపిన తరువాత, అటువంటి భూమి యొక్క నిర్వహణ చేపట్టబడుతుందని ప్రకటించండి. అలా చేసిన డిక్లరేషన్ నిర్ణయాత్మకంగా ఉంటుంది' అని పేర్కొన్నారు.

ఈ విభాగంతో పాటు, 83 వ అధ్యాయాన్ని ఈ క్రింది విధంగా చదవడం అవసరం:-

"అధికారిక గెజిట్ లో నోటిఫికేషన్ ద్వారా విధించే ఆంక్షలు మరియు షరతులకు లోబడి, అసిస్టెంట్ లేదా డిప్యూటీ కలెక్టర్ స్థాయికి తగ్గని తన అధికారులకు, ఈ చట్టం ద్వారా తనకు ప్రసాదించిన అన్ని లేదా ఏదైనా అధికారాలను రాష్ట్రం అప్పగిస్తుంది."

సెక్షన్ 65(ఎల్) ప్రకారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారాలు అప్పగించే అధికారం ఉన్నప్పటికీ, విచారణ జరపడానికి తన కర్తవ్యాన్ని లేదా బాధ్యతను అప్పగించలేమని, దీని ఫలితంగా డిక్లరేషన్ విచారణ చేయవచ్చని హైకోర్టు అభిప్రాయపడినట్లు తెలుస్తోంది. డిక్లరేషన్ ఇవ్వడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చని, ఈ అధికారాన్ని లేదా అధికారాన్ని 9 కింద అప్పగించవచ్చని

హైకోర్టు పేర్కొంది. 83; కానీ అటువంటి అధికారాన్ని లేదా అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి ముందు, ప్రశ్నార్థకమైన వ్యవసాయ భూమి చట్టం నిర్దేశించిన కాలానికి సాగు చేయబడకుండా ఉందా లేదా బీడుగా ఉందా అని విచారించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై ఆంక్షలు విధించబడతాయి, మరియు విచారణ ఫలితంగా ప్రకటన చేసే అధికారం లేదా అధికారానికి భిన్నమైన మరియు భిన్నమైన అటువంటి విచారణను నిర్వహించాల్సిన బాధ్యత లేదా కర్తవ్యం ఉంది. సెక్షన్ 83 ప్రకారం అప్పగించడానికి వీల్లేదు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విచారణ జరపలేదని, విచారణను నిర్వహించాల్సిన బాధ్యత లేదా కర్తవ్యాన్ని అప్పగించలేమని హైకోర్టు అభిప్రాయం సరైనదే అయితే, సరైన విచారణ జరగనందున ఈ తీర్పుపై దాడికి అవకాశం ఉంటుంది. హైకోర్టు తీసుకున్న అభిప్రాయం పూర్తిగా తప్పు అని, ఈ వాదన సరైనదేనని పట్వర్ధన్ వాదించారు.

సెక్షన్ 83 ప్రకారం రాష్ట్రప్రభుత్వం నిర్దేశిత హోదాల్లో ఉన్న అధికారులెవరికైనా ప్రతినిధి బృందాన్ని నియమించవచ్చు. ఈ చట్టంలోని నిబంధనల ప్రకారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ప్రసాదించిన అన్ని లేదా ఏ అధికారాలకు ప్రతినిధి బృందం గౌరవిస్తుంది. 83వ అధికరణ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై స్పష్టంగా పొందుపరచబడిన అన్ని అధికారాలను లేదా ఏవైనా అధికారాలను తొలగించే అధికారం, ఆ అధికారాలను ఉపయోగించడానికి ఒక షరతుగా విచారణను నిర్వహించే కర్తవ్యాన్ని అప్పగించకపోతే అది చాలా అర్థరహితం అవుతుందని మనకు అనిపిస్తోంది. ఈ సందర్భంలో, అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి ముందు జరగాల్సిన విచారణ నుండి విడదీయలేని అధికారం విడదీయలేనిది, కాబట్టి, 83వ అధికరణను సమర్థవంతంగా చేయడానికి, ఆ సెక్షన్ ద్వారా అధికారం పొందిన అధికార ప్రతినిధి బృందం తప్పనిసరిగా ఆ అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి అవసరమైన బాధ్యతలను లేదా విధులను నిర్వర్తించే ప్రతినిధి బృందంలో పాలుపంచుకోవాలని భావించడం అవసరం.

హైకోర్టు అభిప్రాయం సరైనదే అయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సెక్షన్ 65(ఎల్) ప్రకారం నిర్దిష్ట వర్గానికి చెందిన అధికారుల్లో ఎవరికైనా తన అధికారాలను వినియోగించుకునే అధికారం ఇవ్వవచ్చు,

అయితే అటువంటి విచారణను నిర్వహించే అధికారాన్ని ఏ అధికారికి అప్పగించకుండానే ప్రాథమిక విచారణను ప్రభుత్వమే నిర్వహించాలి. ఈ వైఖరి ఎంత అసంబద్ధంగా ఉందంటే అధికారాలను ప్రసాదించే అధికారం యొక్క చెల్లుబాటును గుర్తించడం సమంజసం కాదని, అధికారాలను ఉపయోగించడానికి షరతులు ఎంత ప్రత్యేకమైనవి, విడదీయరాని స్వభావాన్ని కలిగి ఉన్నాయంటే, ఆ పరిస్థితులను సంతృప్తి పరచడానికి అవసరమైన విచారణను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలే నిర్వహించాలని నొక్కిచెప్పడం సమంజసం కాదు. అధికారానికి అతీతంగా విధులు అప్పగించడం కుదరదనే నిర్ధారణకు వచ్చిన హైకోర్టు విచారణకు వ్యతిరేకంగా ఎలాంటి అభ్యంతరాలు ఉండవని భావించి, ఆ మేరకు విచారణకు వచ్చిన నిర్ణయానికి వచ్చినట్లు తెలుస్తోంది. హైకోర్టు అవలంబించిన ఈ అంశంలో ఎలాంటి అభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేయదలచుకోలేదు. అది చట్టంలోని 86వ అధికరణ నిర్మాణంపై ఆధారపడి ఉంటుంది. అయితే, అప్పీలుకు సంబంధించి ఏ పరిస్థితి ఉన్నా సరే, 83వ అధికరణం యొక్క న్యాయమైన, సహేతుకమైన నిర్మాణంపై , అది పేర్కొన్న అధికారాలను మాత్రమే కాకుండా, యాదృచ్ఛికంగా జరిగే విధులు లేదా విధులను కూడా ప్రతినిధి బృందానికి అధికారం ఇవ్వాల్సి ఉంటుందని మేము సంతృప్తి చెందుతున్నాము. అధికారాలను ఉపయోగించడం మరియు వాటితో సమగ్రంగా అనుసంధానించబడి ఉంటాయి.

దీనికి సంబంధించి, ఎడ్వర్డ్ లిసో ముంగోని వర్సెస్ అటార్నీ జనరల్ ఆఫ్ నార్తర్న్ రోడేషియా (1) లో ప్రివీ కౌన్సిల్ యొక్క నిర్ణయాన్ని మనం ఉపయోగకరంగా ప్రస్తావించవచ్చు. అలాంటప్పుడు, ఉత్తర రోడేషియా తాత్కాలిక గవర్నర్ తన అధికారాల కింద చేసిన ఉత్తర రోడేషియా యొక్క ఎమర్జెన్సీ పవర్స్ రెగ్యులేషన్స్, 1956 యొక్క రెగ్యులేషన్ 16(1) యొక్క రెగ్యులేషన్ 16(1) ప్రకారం ఇదే విధమైన ప్రశ్నను ఎదుర్కొంటున్న ప్రివీ కౌన్సిల్, రెగ్యులేషన్ 16(1) కింద అధికారాలు మరియు విధులు ఒకదాని నుండి మరొకరిని విడదీయడం సాధ్యం కాదని, తద్వారా ఒక వ్యక్తిపై మరియు మరొకరిలో అధికారాన్ని ఉంచడం సాధ్యం కాదని పేర్కొంది. అందువలన క్రమబద్ధీకరణలో కర్తవ్యం కాదు, కర్తవ్యంతో కూడిన ఒక శక్తి, అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేసినవాడు కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తించడం. ఫలితంగా 16(41) అధికరణ ప్రకారం గవర్నర్ తన విధులను ఒకే వ్యక్తికి అప్పగించవచ్చని, అధికారాన్ని మరొకరికి అప్పగించి, కర్తవ్యాన్ని తనకే అప్పగించలేరని

ప్రివీ కౌన్సిల్ అభిప్రాయపడింది. అధికారాన్ని అప్పగించవచ్చునని భావిస్తే ఎలాంటి విపరీత పరిణామాలు సంభవిస్తాయో గ్రహించడం కష్టమే తప్ప, అధికార ప్రయోగానికి దారితీసే యాదృచ్ఛిక విచారణను నిర్వహించాల్సిన కర్తవ్యం కాదు. వాస్తవానికి, హైకోర్టు తీసుకున్న అభిప్రాయాలు అధికారాన్ని అప్పగించే అధికారాన్ని పూర్తిగా అర్థరహితం చేస్తాయి. ప్రతివాదుల తరఫున హాజరైన పాఠక్ హైకోర్టు తీర్పును సమర్థించలేదని చెప్పక తప్పదు.

ప్రస్తుత కేసులో హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు ఫలితంగా మహారాష్ట్ర శాసనసభలు ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 83లో అవసరమైన సవరణలు చేయడం వివేకవంతమైనదని భావించినట్లు తెలుస్తోంది. సవరణ చట్టంలోని సెక్షన్ 29(ఎ) ప్రకారం "అధికారాలు లేదా విధులు విధించబడిన అధికారాలు" అనే పదాలకు "ప్రసాదించబడిన అధికారాలు లేదా విధులు విధించబడతాయి" అనే పదాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు. 1949 అక్టోబర్ 31 వ తేదీన; దీని ప్రకారం, సెక్షన్ 83 ప్రకారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విధించిన ఏదైనా విధి యొక్క ప్రతినిధి బృందం లేదా ప్రతినిధి బృందం (ఏదైనా కోర్టు యొక్క తీర్పు, డిక్రీ లేదా ఉత్తర్వుతో సంబంధం లేకుండా) ఎల్లప్పుడూ చెల్లుబాటు అయ్యేదిగా పరిగణించబడుతుంది మరియు ఏ అధికారి అయినా అన్ని ప్రయోజనాల కోసం అటువంటి విధిని నిర్వర్తించడం చెల్లుబాటు అవుతుంది మరియు సమర్థవంతంగా ఉంటుంది మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి విధిని అప్పగించే అధికారం లేదనే కారణంతో ఏ న్యాయస్థానంలోనూ ప్రశ్నించబడదు; మరియు క్లాజ్ (బి) ఉపాంత గమనికకు "మరియు విధులు" అనే పదాలను జోడించాలని అందిస్తుంది.

అప్పీలు కింద ఇచ్చిన తీర్పులో మార్పు రాకపోతే అనివార్యంగా సంభవించే తీవ్రమైన పరిణామాల దృష్ట్యా, చట్టంలోని సంబంధిత నిబంధనలు శాంతియుతంగా, సజావుగా సాగడానికి ఎలాంటి ఆటంకం కలగకుండా తగిన సవరణ చేయాల్సిన అవసరం ఉందని న్యాయవాదులు భావించడంలో ఆశ్చర్యం లేదు.

హైకోర్టు తీసుకున్న అభిప్రాయంలోని బలహీనతను గ్రహించిన పాఠక్ మరో కారణంతో హైకోర్టు నిర్ణయాన్ని సమర్థించే ప్రయత్నం చేశారు. 65వ సెక్షన్ కింద తలాతి, మమ్లత్దార్లు విచారణ

జరిపారని, డిప్యూటీ కలెక్టర్ చేసిన డిక్లరేషన్ చెల్లదని వాదించారు. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సెక్షన్ 65(ఎల్) ప్రకారం తన అధికారాలను డిప్యూటీ కలెక్టర్ కు సక్రమంగా అప్పగించి ఉండవచ్చు, కానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగా ఉన్న డిప్యూటీ కలెక్టర్ తన అధికారంలో కొంత భాగాన్ని లేదా అధికారాన్ని తన కిందిస్థాయి ఉద్యోగికి అప్పగించలేడు, ప్రస్తుత కేసులో ఆయన అదే చేశారు. 65(1) అధికరణ కింద తన అధికారాలను వినియోగించుకోవడంలో ఈ వాదన కొనసాగుతుంది. కలెక్టర్ స్వయంగా విచారణ జరపాలి తప్ప అటువంటి విచారణ జరిపే బాధ్యతను ఇతర సబార్డినేట్ రెవెన్యూ అధికారికి అప్పగించకూడదు. ప్రిన్సిపాళ్ల నుంచి అధికారాన్ని పొందిన వ్యక్తి తన అధికారాన్ని తన ప్రతినిధికి అప్పగించలేడనడంలో సందేహం లేదు కానీ ప్రస్తుత కేసులో అడెల్గేట్ ద్వారా ప్రతినిధిత్వం వహించే ప్రసక్తే లేదు. సెక్షన్ 65(ఎల్)లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, అందువలన దాని ప్రతినిధి తాను అనుకున్న విధంగా విచారణ జరపాలి. తగినది, భూమి యొక్క నిర్వహణను తిరిగి ప్రారంభించాలని ప్రకటించండి. మరో మాటలో చెప్పాలంటే ఏ రూపంలో విచారణ జరపాలన్నది పూర్తిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విచక్షణపై ఆధారపడి ఉంటుంది. ప్రస్తుత కేసులో డిప్యూటీ కలెక్టర్ చేసినదల్లా విచారణ ఉద్దేశ్యానికి సంబంధించిన అంశాలను సేకరించాలని తన కిందిస్థాయి అధికారులను ఆదేశించడమే. తలాతి సంఘటనా స్థలానికి వెళ్లి ప్రతివాదుల భూములు బీడుగా ఉన్నాయా లేదా అని ఆరా తీశారు. తన నివేదికను మమ్లత్దార్ కు సమర్పించారు. దీంతో మమ్లత్దార్ తన నివేదికను డిప్యూటీ కలెక్టర్ కు సమర్పించారు. ఇంకా చెప్పాలంటే, ఆ భూములు బీడుగా ఉన్నాయా లేదా అనే ప్రశ్నను విచారించడానికి వీలుగా సంబంధిత సామగ్రిని సేకరించడమే డిప్యూటీ కలెక్టర్ చేసిన పని. మా అభిప్రాయం ప్రకారం, ఈ విధానంలో ఏ ప్రతినిధి బృందాన్ని ప్రశ్నించడం లేదు. విచారణ తీరు, విధానం పూర్తిగా డిప్యూటీ కలెక్టర్ విచక్షణపై ఆధారపడి ఉంటుంది. సెక్షన్ 65(ఎల్) ప్రకారం డిప్యూటీ కలెక్టర్ స్వయంగా వ్యవసాయ పొలాలకు వెళ్లి అవి బీడుగా ఉన్నాయో లేదో అక్కడికక్కడే విచారించాల్సిన అవసరం లేదు.

కావాలనుకుంటే తానే స్వయంగా సాక్ష్యాధారాలను నమోదు చేసుకోవచ్చు, లేదా సాక్ష్యాలను రికార్డు చేసి, సంఘటనా స్థలంలో వాస్తవ తనిఖీని ఎవరైనా సబార్డినేట్ అధికారికి అప్పగించవచ్చు. అలాంటి స్థానికుల నివేదికను, అందులో సేకరించిన సాక్ష్యాల రికార్డులను డిప్యూటీ కలెక్టర్ కు పంపి,

దానిపై ఆయనే స్వయంగా విచారణ జరుపుతారు. మెటీరియల్ సేకరించే యాంత్రిక బాధ్యతను సబార్డినేట్ రెవెన్యూ అధికారికి అప్పగించినప్పటికీ విచారణను డిప్యూటీ కలెక్టర్ నిర్వహిస్తున్నారు. అలాంటప్పుడు.. డెలిగేట్ చేయకూడదనే సూత్రం ఎలా అమల్లోకి వస్తుందో మనకు అర్థం కావడం లేదు.

తన వాదనకు మద్దతుగా, శ్రీ పాఠక్ అల్లింగ్హామ్లోని కింగ్స్ బెంచ్ డివిజన్ మరియు ఎ.ఎస్.ఆర్.వి. వ్యవసాయ, మత్స్యశాఖ మంత్రి(1). 62(1) చట్టం ప్రకారం కమిటీ తన అధికారాలను ఉపయోగించి తన అధికారులకు సాగు చేయాల్సిన భూమిని నిర్ణయించడానికి తన అధికారాలను అప్పగించజాలదని, అందువల్ల ఆ విషయంలో జారీ చేసిన నోటీసు అసమర్థమైనదని, దానిలో పాటించకపోవడం నేరం కాదని కోర్టు అభిప్రాయపడింది. అయితే, కార్యనిర్వాహక కమిటీ సూచనల మేరకు వ్యవహరించడానికి, కార్యనిర్వాహక కమిటీకి సిఫార్సులు చేయడానికి కౌంటీకి చెందిన వార్ అగ్రికల్చరల్ కమిటీ బిగ్లెస్వాడే జిల్లా కమిటీని ఉపసంఘంగా నియమించినట్లు తెలుస్తోంది. కార్యనిర్వాహక అధికారికి వారు కొన్ని సిఫార్సులు చేశారని, అందుకు అనుగుణంగా కార్యనిర్వహణాధికారి ఉత్తర్వులు జారీ చేశారని తెలుస్తోంది. ఈ వాస్తవాలపై లార్డ్ గొడ్డార్డ్, సి.జె., కార్యనిర్వాహక అధికారిని ఆదేశించే నిబంధనలు లేదా శాసనాలలో ఏమీ కనుగొనలేనని పేర్కొన్నాడు. అందువల్ల ఈ విషయంలో కార్యనిర్వాహక కమిటీ నిర్ణయం తమకు ఉందని, ఆ కేసులోని వాస్తవాల ఆధారంగా ఈ వాదనను సమర్థించామని పిటిషనర్లు సుప్రీంకోర్టులో వాదించారు. మా ముందున్న అప్పీలులో పాఠక్ వాదనను ఈ కేసు ఎలా సమర్థిస్తుందో మాకు అర్థం కావడం లేదు, ఎందుకంటే విచారణ జరిపేందుకు ప్రతినిధి బృందం లేదు. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో డిప్యూటీ కలెక్టర్ చేసింది విచారణ జరిపేందుకు తన అధికారాన్ని అప్పగించడం కాదు, తన కిందిస్థాయి అధికారుల విచారణకు అవసరమైన సామగ్రిని సేకరించడం. ఆ విధంగా మెటీరియల్ సేకరించిన తరువాత, అతను స్వయంగా మెటీరియల్ ను పరిశీలించి, విచారణ జరిపి, ఆ భూములు బీడుగా ఉండి, అవసరమైన కాలానికి సాగుచేయబడనివిగా నిర్ధారణకు వచ్చాడు. అందువల్ల, శ్రీ పాఠక్ ఆధారపడే ఆంగ్ల నిర్ణయం ప్రస్తుత పరిస్థితిలో అతనికి సహాయపడదని మేము సంతృప్తి చెందుతున్నాము.

ఈ వాదనను హైకోర్టు ముందు లేవనెత్తినట్లు తెలుస్తోంది మరియు దానిని తిరస్కరించింది మరియు,

మేము సరిగ్గా ఆలోచిస్తాము. నిజానికి నాథూభాయ్ గండాభాయ్ దేశాయ్ వర్సెస్. బొంబాయి మరియు ఓర్స్ రాష్ట్రం. (1) ఇదే విధమైన వాదనను హైకోర్ట్ ముందు లేవనెత్తారు మరియు అది తిరస్కరించింది. అలాంటప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విచక్షణాధికారానికి, తాను అనుకున్న విధంగా విచారణ జరిపే అధికారాన్ని శాసనసభకు వదిలేసినట్లే, విచారణ జరిపితే ఆ విచారణ సక్రమంగా జరిగిందా లేక మెరుగైన ఫలితాలు వచ్చేదా అనే విషయాన్ని కోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకోజాలదని హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది. ఈ అభిప్రాయాన్ని బాంబే హైకోర్టులో నిరంతరం అనుసరిస్తున్నారు మరియు దాని సరైనదాన్ని అనుమానించడానికి మాకు ఎటువంటి కారణం కనిపించడం లేదు.

దాని కరెక్టును అనుమానించడానికి మాకు ఎటువంటి కారణం కనిపించదు. ఫలితంగా, అప్పీలు విజయవంతమవుతుంది, ఉన్నత న్యాయస్థానం జారీ చేసిన డిక్రీని కొట్టిపేస్తారు మరియు ట్రయల్ కోర్టు తీర్పును రద్దు చేస్తారు. అంతటా ఖర్చులకు సంబంధించి ఆర్డర్ ఉండదు.

అప్పీలుకు అనుమతి..

(1) ఐ.ఎల్.ఆర్. [1955] బోమ్. 407.